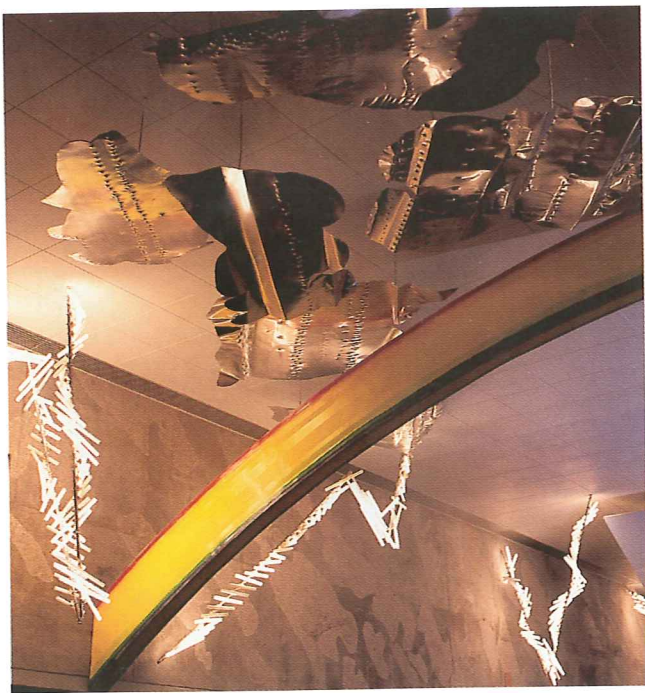

liga miljöer. Liksom Léger var han mer intresserad av att ge bröd åt folket än bakelser åt överklassen. 1956 vann han med ett konkretistiskt förslag en tävling om utsmyckning av T-centralen i Stockholm — och anknöt fyra decennier senare till T-centralen genom att förvandla »suckarnas gång» under Vasagatan till en ljus och lustfylld koreografisk passage, fylld av en rytmisk och koloristisk spiritualitet som nästan får en att dansa fram. Ett annat av hans mest imponerande monumentalverk är förvandlingen av maskinhallen i Svenska Tobaksbolagets cigarrettfabrik utanför Malmö 1967, där maskiner, väggar, golv och tak innefattas i en ljus och måleriskt spänstig organisk struktur.

Fogelquist förenar en självklar blick för struktur med ett stort mått av målerisk frihet. Liksom han förenar rent nonfigurativa partier med abstrakta tecken som associerar till både mikro- och makrokosmos, till nebulosor och vintertgator svävande i rymden lika väl som till glidande under-

John Wipp, från Svaneskolans aula, Lund, 1970.

vattensorganismer. Allt han gör tycks tyngdlöst och vidöppet som om det inte hade kostat den minsta ansträngning. »Det är mycket jag bränner eller förstör innan bilden ser ut som om den vore fångad i svansen.» Även som skulptör söker han rörelsen och den vibrerande rytmen som spiritualitet och överraskande liv.

John Wipp (f. 1927) har liksom Jörgen Fogelquist sedan 60-talet varit verksam i Lund. Född i Stockholm kom han till Lund via konstnärskollektivet Villa Thalassa utanför Helsingborg. Konstnären Wipp är en äggstävling med fotografen Erik Wipp och att de är lika som bär har uppenbarligen påverkat hans konst. Spegelmotivet, den dubbla bilden eller motsatta identiteten eller samma motiv sett ur kontrasterande synvinklar är ett tema som tidigt intresserat honom och som blivit hans konstnärliga signum.

En annan bakgrundsfaktor av intresse är att han först utbildade sig till instrumenttekniker. Hans bilder och målningar är i all sin mångtydiga och reflexiva komplikation påfallande exakta, de har en konstruktiv klarhet och precision som imponerar. Liksom Torsten Andersson och Jörgen Fogelquist kom han tidigt i kontakt med konkretisternas formflätningar och ambivalenta rum och gör målningar som kan heta »rum i rum i rum» — och som genom sina labyrintiska perspektiv sätter vår centralperspektiviska rumsuppfattning helt ur spel. Han använder kubismen inte för att splittra utan för att bygga upp en ny mångtydig rumslik verklighet, som Thomas Millroth påpekat. Han vänder ut och in och fram och bak på verkligheten och ser med instrumentmakarens precision det stora i det lilla och det lilla i det stora. För att förstärka upplevelsen av kontinuerlig rumsförskjutning har han även använt sig av speglande aluminium. Poesin finns i den utsökta kombinationen av det vardagliga och det absurda. För John Wipp är ett konstverk på ett eller annat sätt »en modell av verkligheten». Han gör instrumentala landskapsmodeller och använder färger och former som energifunktioner i ett dynamiskt kraftspel. Mycket tydligt är detta i gestaltningen av Svaneskolans aula i Lund 1970, hans mest spektakulära monumentaluppdrag, där han förvandlar samlingsalen till ett artificiellt land-